

LEDEN VAN DE PARTIJ

Onderzoek naar de achtergronden van het partijlidmaatschap

Vragenlijst t.b.v. de leden van de PvdA

---> logo Universiteit Leiden <---

Departement Politieke Wetenschap
Wassenaarseweg 52
2333 AK LEIDEN

Leiden, april 1999

Het onderzoek naar de achtergronden van partijleden van PvdA, CDA, D66, en VVD is onderdeel van een internationaal vergelijkend onderzoek naar partijlidmaatschap.

Voor Nederland wordt het onderzoek uitgevoerd onder leiding van dr. J.J.M. van Holsteyn en dr. R.A. Koole. Mevr. E. Voorthuijsen assisteert het onderzoek.

Met vragen of opmerkingen over het onderzoek kunt u op werkdagen tussen 11.00 en 12.00 uur terecht op nummer 071 - 527 3930 of 071 - 527 3954. U kunt ook van het volgende e-mail adres gebruik maken: holsteyn@fsw.leidenuniv.nl.

TOELICHTING

Zoals u in de bijgevoegde brieven heeft gelezen, gaat deze vragenlijst over politieke partijen, in het bijzonder over het lidmaatschap van partijen en over partijleden. De vragenlijst bevat een groot aantal vragen en uitspraken waarover wij uw mening willen weten. Dat zal het nodige van uw tijd vergen. Toch hopen we dat u de vragen zo volledig mogelijk en serieus beantwoordt.

Misschien weet u op enkele vragen het antwoord niet of heeft u over bepaalde onderwerpen geen mening. U kunt dit bij de vraag aangeven of dat onderdeel van de vraag overslaan.

Bij de meeste vragen kunt u uw antwoord geven door een kruisje te zetten voor of bij het antwoord dat uw mening of feitelijke situatie het beste weergeeft.

In enkele gevallen mag u een vraag overslaan. Als dit zo is, dan wordt dit aangegeven door een pijltje met daarachter het nummer van de volgende door u te beantwoorden vraag. Dus zo: ---> **naar vraag ...**

We hopen dat alles duidelijk is. En we hopen ook dat u de vragenlijst invult en terugstuurt. Voor het slagen van het onderzoek is uw medewerking immers van essentieel belang. Bij voorbaat dank.

Om te beginnen enkele vragen over uw partijlidmaatschap.

1) Bent u op dit moment nog lid van de PvdA?

- ja
- nee

2) In welk jaar (ongeveer) bent u lid geworden van de PvdA?

- in 19 . .
- weet niet (meer)/wil niet zeggen

3a) Bent u sindsdien onafgebroken lid geweest van de PvdA?

- ja
- nee
- weet niet (meer)/wil niet zeggen

3b) Bent u in het verleden lid geweest van een andere politieke partij?

- nee
- ja, van .....
- ja, van .....
- weet niet (meer)/wil niet zeggen

4) De PvdA heeft de laatste tijd nogal wat leden verloren. Hoe zit dat met u en uw partijlidmaatschap? Hoe waarschijnlijk of onwaarschijnlijk is het dat u uw lidmaatschap van de PvdA beëindigt?

- ik sluit het opzeggen van het lidmaatschap principieel uit
- ik heb momenteel geen enkele behoefte om op te zeggen

- ik overweeg meer dan eens om op te zeggen
- ik denk dat ik binnenkort opzeg

5) Wat was voor u de directe *aanleiding* om lid te worden van de PvdA? U mag meerdere antwoorden aankruisen.

- het lezen van een folder, manifest, programma, e.d.
- een partij-uitzending op televisie (zendtijd politieke partijen)
- een directe brief of andere gerichte oproep van de partij
- gesprekken met familie en vrienden
- gesprekken op het werk
- iets anders, namelijk:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- weet niet (meer) / wil niet zeggen

6) Acht u uzelf een niet zo overtuigde, een tamelijk overtuigde of een zeer overtuigde aanhanger van de PvdA?

- een niet zo overtuigde aanhanger
- een tamelijk overtuigde aanhanger
- een zeer overtuigde aanhanger
- weet niet / wil niet zeggen

7) Kunt u van de onderstaande uitspraken over partijen en partijleden aangeven in hoeverre u het daarmee eens of oneens bent?

(Als u bij deze vraag of bij volgende, soortgelijke vragen over een bepaalde uitspraak geen mening of standpunt heeft, kunt u die uitspraak gewoon overslaan en naar de volgende gaan.)

	helemaal mee oneens	mee oneens	deels mee oneens, deels mee eens	mee eens	helemaal mee eens
--	------------------------	------------	-------------------------------------	----------	----------------------

a. Naarmate een partij meer leden heeft, heeft die partij meer aanzien.					
b. Elk partijlid dient in gesprekken met familie, vrienden en collega's te werken voor zijn partij.					
c. Financiële steun van leden aan hun partij is van groot belang voor het functioneren ervan.					
d. Gewone partijleden weten beter wat er onder de bevolking leeft dan gekozen volksvertegenwoordigers.					
e. Politieke partijen zijn van wezenlijk belang voor de goede werking van de democratie in ons land.					
f. Vaak hebben gewone partijleden goede ideeën over wat de partij moet doen.					
g. Veel mensen vinden partijleden te bezeten van politiek.					

8) En kunt u van de navolgende uitspraken aangeven of deze wat uzelf betreft juist of onjuist zijn.

	dat is niet zo	dat is zo
a. Ik word geregeld door familie en vrienden gevraagd om een probleem in de partij aan de orde te stellen.		
b. Ik probeer met mijn ideeën de partij inhoudelijk en organisatorisch vooruit te helpen.		
c. Iemand als ik zou het als raadslid uitstekend doen.		
d. Op mijn werk heb ik het nooit over mijn partij.		
<i>vervolg vraag 8</i>	dat is niet zo	dat is zo
e. In mijn partij is er voor gewone partijleden volop gelegenheid om invloed uit te oefenen.		
f. Ik ben er trots op lid van de PvdA te zijn.		
g. Ik zou graag hogerop komen in de PvdA.		
h. De mensen in mijn directe omgeving weten dat ik lid ben van de PvdA.		

i. Het lidmaatschap van de PvdA is gunstig voor mijn maatschappelijke loopbaan.		
j. Ik probeer opvattingen en wensen van vrienden en collega's in de partij naar voren te brengen.		

9) Bent u lid of donateur van een of meer van de onderstaande *soorten organisaties*? En verricht u weleens vrijwilligerswerk (d.w.z. onbetaalde werkzaamheden of werkzaamheden waarvoor alleen een geringe onkostenvergoeding of vergoeding van de reiskosten wordt gegeven) voor een van die organisaties?

	lid of donateur van zo'n organisatie		doe weleens vrijwilligerswerk	
	ja	nee	ja	nee
<i>Soorten organisaties:</i>				
a) vakbond, beroepsvereniging, beroepsorganisatie, personeelsvereniging				
b) kerkelijke, godsdienstige of levensbeschouwelijke organisatie of groepering				
c) wijkraad, plaatselijke actiegroep, buurtvereniging of andere organisatie gericht op plaatselijke activiteiten				
d) sport- of hobby-organisatie of organisatie voor zang, muziek, toneel of andere culturele activiteiten				
e) organisatie of groep voor kinderen en jeugd; bij scholen (hulp op school, oudercommissie, schoolbestuur), kinderopvang, jeugdwerk, clubhuiswerk, scouting				
f) vrouwenvereniging of -bond, vrouwengroep, vrouwencafé				
g) organisatie voor (gezondheids)zorg, en maatschappelijk welzijn				
h) organisatie voor natuurbescherming, milieuzorg, dierenbescherming				
i) organisatie met algemeen maatschappelijk of ideëel doen, zoals Amnesty International, Wereldwinkel				
j) een andere organisatie of groep, namelijk:				

10a) In onderzoek heeft men diverse redenen gevonden waarom mensen lid zijn van een politieke partij. Hieronder staat een aantal van die redenen. Kunt u voor elk van deze redenen aangeven hoe belangrijk of onbelangrijk deze *voor u was toen u besloot lid van de PvdA te worden*?

<i>Ik ben lid geworden...</i>	volstrekt onbelangrijk	niet zo belangrijk	tamelijk belangrijk	zeer belangrijk
-------------------------------	------------------------	--------------------	---------------------	-----------------

a. Omdat het prettig is met partijgenoten samen te werken.				
b. Omdat ik hierdoor politieke invloed wil uitoefenen.				
c. Omdat ik hierdoor interessante mensen ontmoet.				
d. Omdat het belangrijk is voor mijn loopbaan.				
e. Omdat ik het mijn plicht als burger vind om politiek bezig te zijn.				
f. Om bestuurlijke ervaring op te doen.				
g. Om uiting te geven aan mijn sympathie voor deze partij.				
h. Omdat het in mijn omgeving gebruikelijk is.				
i. Om ook op politiek terrein uiting te geven aan mijn levensovertuiging.				
j. Om me voor de doelstellingen van de partij te kunnen inzetten.				
k. Om bij te dragen aan de invloed van de partij.				
l. Omdat de partij zich inzet voor mensen zoals ik.				
m. Om me meer in de politiek te kunnen verdiepen.				
n. Omdat familie, vrienden en kennissen erop aandringen.				
o. Om maatschappelijk vooruit te komen.				
p. Om aardige mensen te ontmoeten.				
q. Om me voor een rechtvaardiger samenleving in te zetten.				
r. Om de politieke koers van de partij te beïnvloeden.				
s. Omdat ik een politieke functie ambieerde.				
t. Omdat de democratische verhoudingen binnen de partij me aanspraken.				
u. Om steun te geven aan de beginselen van de partij.				

10b) Het is natuurlijk mogelijk dat uw houding ten aanzien van uw partijlidmaatschap in de loop der tijd is veranderd. Kunt u voor elk van de onderstaande redenen aangeven hoe belangrijk of onbelangrijk deze *op dit moment voor u is om lid van de PvdA te zijn?*

<i>Ik ben nog steeds lid...</i>	volstrekt onbelangrijk	niet zo belangrijk	tamelijk belangrijk	zeer belangrijk
a. Omdat het prettig is met partijgenoten samen te werken.				
b. Omdat ik hierdoor politieke invloed wil uitoefenen.				
c. Omdat ik hierdoor interessante mensen ontmoet.				
d. Omdat het belangrijk is voor mijn loopbaan.				
e. Omdat ik het mijn plicht als burger vind om politiek bezig te zijn.				
f. Om bestuurlijke ervaring op te doen.				
g. Om uiting te geven aan mijn sympathie voor deze partij.				
h. Omdat het in mijn omgeving gebruikelijk is.				
i. Om ook op politiek terrein uiting te geven aan mijn levensovertuiging.				
j. Om me voor de doelstellingen van de partij te kunnen inzetten.				
k. Om bij te dragen aan de invloed van de partij.				
l. Omdat de partij zich inzet voor mensen zoals ik.				
m. Om me meer in de politiek te kunnen verdiepen.				
n. Omdat familie, vrienden en kennissen erop aandringen.				
o. Om maatschappelijk vooruit te komen.				
p. Om aardige mensen te ontmoeten.				
q. Om me voor een rechtvaardiger samenleving in te zetten.				
r. Om de politieke koers van de partij te beïnvloeden.				
s. Omdat ik een politieke functie ambieer.				
t. Omdat de democratische verhoudingen binnen de partij me aanspreken.				
u. Om steun te geven aan de beginselen van de partij.				
v. Omdat ik dat nu eenmaal gewend ben.				

Dan volgen nu vragen over uw activiteiten binnen de PvdA.

11a) Als lid van de PvdA kunt u op vele manieren actief zijn. Kunt u aangeven hoe vaak u, in de afgelopen vijf jaar, hebt deelgenomen aan de onderstaande activiteiten?

	zelden of nooit	zo nu en dan	vaak	zeer vaak
a. een raambiljet of verkiezingsposter thuis opgehangen				
b. een financiële bijdrage (naast de contributie) aan de partij geven				
c. een partijvergadering of -bijeenkomst bijwonen				
d. anderen overhalen op de partij te stemmen				
e. folders of ander propagandamateriaal verspreiden				
f. meehelpen aan de organisatie van een verkiezingsbijeenkomst of andere campagne-activiteit				
g. meedoen aan het organiseren van andere partij-activiteiten				
h. een functie bekleden in of namens de partij				

11b) Kunt u van diezelfde activiteiten ook aangeven hoe *effectief* u deze vindt om de doelstellingen van de PvdA te bereiken?

	zeer effectief	enigszins effectief	nauwelijks effectief	niet effectief
a. een raambiljet of verkiezingsposter thuis opgehangen				
b. een financiële bijdrage (naast de contributie) aan de partij geven				
c. een partijvergadering of -bijeenkomst bijwonen				
d. anderen overhalen op de partij te stemmen				
e. folders of ander propagandamateriaal verspreiden				
f. meehelpen aan de organisatie van een verkiezingsbijeenkomst of andere campagne-activiteit				
g. meedoen aan het organiseren van andere partij-activiteiten				
h. een functie bekleden in of namens de partij				

12a) In de volgende lijst staan functies die men kan bekleden *binnen* een partij. Wilt u aangeven welke van deze functies u hebt bekleed of momenteel bekleedt?

	ik heb deze functie nooit bekleed	ik heb deze functie bekleed	ik bekleed deze functie nu
a. lid afdelingsbestuur			
b. lid lokale werkgroep, lokaal campagne team, steunfractie, redactie afdelingsblad, e.d.			
c. afgevaardigde naar gewestelijke vergadering of congres			
d. lid gewestelijk bestuur, partijraad of partijbestuur			
e. anders, namelijk:			

12b) Hieronder staat een lijst van organen waarin men *namens* een politieke partij zitting kan hebben. Zou u willen aangeven of u ooit voor het lidmaatschap van één of meer van deze organen kandidaat heeft gestaan en van welke organen u lid bent geweest of momenteel bent?

	nooit kandidaat of lid geweest	kandidaat geweest	lid geweest	momenteel lid
a. wijk- of deelgemeenteraad				
b. gemeenteraad				
c. College van Burgemeester en Wethouders				
d. Provinciale Staten				
e. College van Gedeputeerde Staten				
f. Eerste of Tweede Kamer				
g. Europees parlement				
h. anders, namelijk:				

13) Hoeveel tijd bent u *gemiddeld per maand* kwijt aan uw partijlidmaatschap en het werk voor uw partij?

- geen
- zo ongeveer tot 5 uur per maand
- 5 tot 10 uur per maand
- 10 tot 20 uur per maand
- 20 tot 30 uur per maand
- 30 tot 40 uur per maand

- meer dan 40 uur per maand
 weet niet/wil niet zeggen
- 14a) Als u terugdenkt aan het afgelopen jaar, hoe vaak heeft u dan als partijlid contact gehad met mensen die actief zijn in uw lokale afdeling van de PvdA?
- zelden of nooit
 zo nu en dan
 vaak
 zeer vaak
 weet niet/wil niet zeggen
- 14b) Bent u weleens benaderd door *iemand van het afdelingsbestuur* om een bepaalde activiteit voor de partij (afdeling) te gaan verrichten of daaraan mee te doen?
- nee ---> naar vraag 14d
 ja ---> naar vraag 14c
 weet niet/wil niet zeggen ---> naar vraag 14d
- 14c) Wat vond u daarvan?
- ik vond dat een goed initiatief ---> naar vraag 14e
 ik vond dat geen goed initiatief ---> naar vraag 14e
 weet niet/wil niet zeggen ---> naar vraag 14e
- 14d) Wat zou u ervan vinden als dat zou gebeuren?
- dat lijkt me een goed initiatief
 dat lijkt me geen goed initiatief
 weet niet/wil niet zeggen
- 14e) Bent u weleens door *iemand anders van de PvdA* benaderd om een bepaalde activiteit voor de partij te gaan verrichten of daaraan mee te doen?
- nee ---> naar vraag 14g
 ja ---> naar vraag 14f
 weet niet/wil niet zeggen ---> naar vraag 14g
- 14f) Wat vond u daarvan?
- ik vond dat een goed initiatief ---> naar vraag 14h
 ik vond dat geen goed initiatief ---> naar vraag 14h
 weet niet/wil niet zeggen ---> naar vraag 14h
- 14g) Wat zou u ervan vinden als dat zou gebeuren?
- dat lijkt me een goed initiatief
 dat lijkt me geen goed initiatief
 weet niet/wil niet zeggen
- 14h) Hebt u voldoende of onvoldoende invloed op vertegenwoordigers van uw partij in de gemeenteraad en Tweede Kamer, of hebt u daar eigenlijk geen behoefte aan? Welke onderstaande uitspraak geeft uw mening het beste weer?

	de PvdA-fractie in de gemeenteraad	de PvdA-fractie in de Tweede Kamer
--	---------------------------------------	---------------------------------------

a) ik heb er geen behoefte aan invloed uit te oefenen op...		
b) ik kan nu al voldoende invloed uitoefenen op...		
c) ik zou meer invloed willen uitoefenen op...		

15) De meeste politieke partijen kennen een traditionele organisatie, met een afdeling op lokaal niveau, een orgaan op het niveau van de regio of de provincie, en een orgaan als het congres op landelijk niveau. Er wordt wel gedacht over mogelijke aanvullingen van deze structuur. Wat is uw mening over de onderstaande mogelijke aanvullingen?

a) Stel dat de PvdA *landelijke* partijverbanden organiseert of overweegt te organiseren, waarin door partijleden over bepaalde *thema's* kan worden gediscussieerd. Over een dergelijk thema zou binnen dat verband een standpunt worden geformuleerd. Dit standpunt zou vervolgens door een afvaardiging van de betreffende groep leden op het partijcongres worden verwoord en verdedigd.

<--- in de PvdA is hier geen behoefte aan

in de PvdA is hier grote behoefte aan --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

<--- ik zou hier zelf nooit aan meedoen

ik zou hier zelf zeker aan mee doen --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

b) Stel dat de PvdA *regionale* partijverbanden organiseert of overweegt te organiseren, waarin door partijleden over bepaalde *thema's* kan worden gediscussieerd. Over een dergelijk thema zou binnen dat verband een standpunt worden geformuleerd. Dit standpunt zou vervolgens door een afvaardiging van de betreffende groep leden op het partijcongres worden verwoord en verdedigd.

<--- in de PvdA is hier geen behoefte aan

in de PvdA is hier grote behoefte aan --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

<--- ik zou hier zelf nooit aan meedoen

ik zou hier zelf zeker aan mee doen --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

c) Stel dat de PvdA *landelijke* partijverbanden organiseert of overweegt te organiseren, waarin door bepaalde *groepen* partijleden, zoals jongeren, vrouwen of migranten, kan worden gediscussieerd. Binnen dat verband wordt een bepaald standpunt of voorstel geformuleerd. Dat zou vervolgens door een afvaardiging van de betreffende groep leden op het partijcongres worden verwoord en verdedigd.

<--- in de PvdA is hier geen behoefte aan

in de PvdA is hier grote behoefte aan --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

<--- ik zou hier zelf nooit aan meedoen

ik zou hier zelf zeker aan mee doen --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

d) Stel dat de PvdA *digitale afdelingen* organiseert of overweegt te organiseren, waarin partijleden via Internet contact onderhouden, discussiëren en voorstellen formuleren. Een digitale afdeling zou dezelfde rechten en bevoegdheden krijgen als de gewone, traditionele afdelingen nu hebben.

<--- in de PvdA is hier geen behoefte aan

in de PvdA is hier grote behoefte aan --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

<--- ik zou hier zelf nooit aan meedoen

ik zou hier zelf zeker aan mee doen --->

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

16a) Hoe actief acht u uzelf als lid van de PvdA?

- (vrijwel) niet actief
- niet zo actief
- tamelijk actief
- zeer actief
- weet niet/wil niet zeggen

16b) Bent u tegenwoordig als partijlid actiever, ongeveer even actief of minder actief dan in het verleden, zeg een jaar of vijf geleden?

- nu minder actief dan in het verleden
- nu (ongeveer) even actief als in het verleden
- nu actiever dan in het verleden
- niet van toepassing/ben pas kort lid
- weet niet/wil niet zeggen

17) Er kunnen verschillende redenen en oorzaken bestaan voor het meer of minder actief zijn in de partij. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de onderstaande stellingen?

	helemaal mee oneens	mee oneens	deels mee oneens, deels mee eens	mee eens	helemaal mee eens
a. Wie actief is in de partij, mag rekenen op waardering en erkenning.					
b. Het is te vermoeiend om naast een drukke werkdag actief voor de partij te zijn.					
c. In de regel zijn partij-activiteiten nogal vervelend om te doen.					
d. Partij-activiteiten gaan ten koste van vrienden en familie.					
e. Als actief lid leert men interessante mensen kennen.					

<i>vervolg vraag 17</i>	helemaal mee oneens	mee oneens	deels mee oneens, deels mee eens	mee eens	helemaal mee eens
f. De belangrijkste oorzaak van gering activisme is tijdgebrek.					
g. Enkel door actief te zijn kan men politiek inzicht verwerven.					
h. Partijbijeenkomsten zijn in de regel erg saai.					
i. Mensen die actief zijn voor de partij ondervinden daar in hun dagelijks leven last van.					
j. Actief zijn in de partij is een goede manier om zelf politieke invloed uit te oefenen.					
k. Omdat de partijtop toch alles beslist, hebben activiteiten van partijleden zoals ik weinig zin.					

De volgende vragen hebben betrekking op het functioneren van uw partij.

18) Hoe blijft u op de hoogte van wat er zoal binnen de PvdA speelt. Kunt u aangeven welke bronnen van en over de PvdA voor u van belang zijn op lokaal en op nationaal niveau?

	voor mij van belang voor informatie over de PvdA	
	op lokaal niveau	op nationaal niveau
a. partijbladen en -periodieken		
b. partijvergaderingen en -bijeenkomsten		
c. individuele persoonlijke contacten		
d. dag- of weekbladen		
e. radio of televisie		
f. Internet (<i>homepage</i>), elektronisch bulletin		
g. anders, namelijk:		

19a) Hoe tevreden bent u in het algemeen over het functioneren van uw *afdelingsbestuur*?

- zeer tevreden
- tamelijk tevreden
- niet tevreden, niet ontevreden
- tamelijk ontevreden
- zeer ontevreden
- weet niet/wil niet zeggen

19b)Hoe tevreden bent u in het algemeen over het functioneren van uw *afdeling als geheel*?

- zeer tevreden
- tamelijk tevreden
- niet tevreden, niet ontevreden
- tamelijk ontevreden
- zeer ontevreden
- weet niet/wil niet zeggen

19c)Hoeveel leden denkt u dat de afdeling waarvan u lid bent (ongeveer) heeft?

- minder dan 10 leden
- 10 tot 25 leden
- 25 tot 50 leden
- 50 tot 100 leden
- meer dan 100 leden
- ik weet niet hoeveel leden mijn afdeling (ongeveer) heeft

20)Hoe vaak bezoekt u afdelingsvergaderingen?

- nooit ~~~> naar vraag 21
- zelden ~~~> naar vraag 21
- af en toe ~~~> naar vraag 22
- (vrijwel) altijd ~~~> naar vraag 22

21)Wilt u hieronder aangeven wat voor u de voornaamste reden(en) is (zijn) om zelden of niet naar afdelingsvergaderingen te gaan? U mag meerdere redenen aangeven.

- Omijn gezondheid laat dat niet toe
- 's-avonds heb ik eerder behoefte aan ontspanning
- wat een afdeling doet heeft toch geen invloed in de partij
- Oik heb er geen behoefte aan meer te doen dan mijn contributie te betalen
- leden zoals ik komen toch niet aan bod
- Ode onderwerpen die aan de orde komen spreken mij in het algemeen niet aan
- het loopt zonder mij ook wel goed in de afdeling
- ik streef geen actieve werkzaamheden binnen de partij na
- de manier waarop men met elkaar omgaat staat me tegen
- de discussies zijn voor mij vaak te technisch om te volgen
- ik heb te weinig tijd
- ik voel mij er niet op mijn gemak
- het is voor mij voldoende om gewoon lid te zijn

22) Hieronder staat een aantal uitspraken over het functioneren van lokale afdelingen en over afdelingsvergaderingen. Wilt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met deze uitspraken als omschrijving van uw eigen afdeling?

	helemaal mee oneens	mee oneens	deels mee oneens, deels mee eens	mee eens	helemaal mee eens
a. De afdelingsvergaderingen worden steeds door dezelfde mensen gedomineerd.					
b. Er is op afdelingsvergaderingen meestal te weinig tijd om voldoende aandacht aan alle agendapunten te besteden.					
c. Op afdelingsvergaderingen probeert het bestuur teveel haar eigen mening door te drukken.					
d. De vergaderingen duren meestal te lang.					
e. Het afdelingsbestuur is er in het algemeen goed van op de hoogte hoe door de leden over belangrijke onderwerpen wordt gedacht.					
f. Het afdelingsbestuur houdt in het algemeen voldoende rekening met de wensen en suggesties van individuele leden.					

23a) Hieronder staan uitspraken over het functioneren van politieke partijen. Kunt u aangeven in hoeverre u het met die uitspraken eens of oneens bent?

	helemaal mee oneens	mee oneens	deels mee oneens, deels mee eens	mee eens	helemaal mee eens
a. Een discussie in de PvdA mag de eenheid van de partij nooit in gevaar brengen.					
b. Verkozen afgevaardigden van de PvdA moeten zich meer laten leiden door partijleden dan door kiezers.					
c. Het is voor de PvdA belangrijker concrete problemen op te lossen dan vast te houden aan beginselen.					
d. De PvdA moet voor vertegenwoordigende functies gekwalificeerde niet-leden kandidaat kunnen stellen.					
e. De PvdA moet zich programmatisch niet laten leiden door de waan van de dag, ook					

als dat kiezers zou kosten.					
-----------------------------	--	--	--	--	--

23b) Binnen verschillende partijen wordt gedacht aan hervormingen van de interne besluitvorming. Daarbij gaat het onder meer om de vraag of een groter aantal beslissingen niet in partijvergaderingen, maar door alle leden of zelfs een nog grotere groep betrokkenen gezamenlijk moeten worden genomen. In sommige partijen zijn op dit punt al veranderingen ingevoerd, andere denken er over. Kunt u aan de hand van de onderstaande stellingen uw mening over dit vraagstuk aangeven?

	helemaal mee oneens	mee oneens	deels mee oneens, deels mee eens	mee eens	helemaal mee eens
a. In een democratische partij moeten de belangrijkste beslissingen direct door de leden worden genomen.					
b. Het is goed voor de reputatie van een partij als veel beslissingen aan de leden worden overgelaten.					
c. Een voordeel van besluitvorming door alle leden is dat ook mensen die niet actief zijn aan de besluitvorming kunnen deelnemen.					
d. Geïnteresseerde niet-leden moeten in de PvdA op gelijke voet kunnen meedoen als partijleden.					
e. Leden die zich langere tijd met een bepaald thema hebben beziggehouden, moeten bij de besluitvorming meer invloed hebben dan passieve leden.					
f. Het is goed als ook niet-actieve leden aan de besluitvorming binnen de PvdA kunnen meedoen.					
g. Als partijleden eenmaal een besluit hebben genomen, zijn volksvertegenwoordigers daaraan gebonden.					
h. Een ledenreferendum komt de besluitvorming binnen de partij ten goede.					
i. Sympathisanten moeten volwaardig kunnen deelnemen aan discussies in de partij.					

Dan komen nu enkele vragen over uw eigen politieke opvattingen.

24a) Politiek speelt zich af op verschillende niveaus. Kunt u met behulp van de onderstaande schaal aangeven in welke mate u daarin geïnteresseerd bent?

	<--- niet geïnteresseerd			zeer geïnteresseerd --->			
	1	2	3	4	5	6	7
in Europese politiek	1	2	3	4	5	6	7
in nationale politiek	1	2	3	4	5	6	7
in provinciale politiek	1	2	3	4	5	6	7
in lokale politiek	1	2	3	4	5	6	7

24b) Is uw interesse in de loop der tijd, zeg in de periode dat u lid bent van de PvdA, veranderd?

<i>interesse in:</i>	sterk toegenomen	enigszins toegenomen	niet toegenomen/ niet afgenomen	enigszins afgenomen	sterk afgenomen
Europese politiek					
nationale politiek					
provinciale politiek					
lokale politiek					

25) Hier volgen enkele uitspraken. Kunt u aangeven of die uitspraken naar uw inzicht juist of onjuist zijn?

	is niet zo	is zo
a. Kamerleden bekommeren zich niet om de mening van mensen zoals ik.		
b. De politieke partijen zijn alleen maar geïnteresseerd in mijn stem en niet in mijn mening.		
c. Mensen zoals ik hebben geen enkele invloed op de regeringspolitiek.		
d. Er stemmen zoveel mensen bij verkiezingen dat mijn stem er niet toe doet.		
e. Meestal verliezen onze vertegenwoordigers in de Tweede Kamer al snel het contact met de mensen in het land.		

26)Kunt u voor de onderstaande stellingen aangeven is welke mate u het daarmee eens of oneens bent?

	helemaal mee oneens	mee oneens	mee eens	helemaal mee eens
a. Ik ben goed in staat om een actieve rol te spelen in de politiek.				
b. Ik heb een goed beeld van de belangrijkste problemen in ons land.				
c. Soms lijkt de politiek zo ingewikkeld dat mensen zoals ik niet echt kunnen begrijpen wat er speelt.				
d. Tegen beter weten in beloven politici meer dan ze kunnen waarmaken.				
e. Ministers en staatssecretarissen zijn vooral op hun eigenbelang uit.				
f. Kamerlid word je eerder door je politieke vrienden dan door je bekwaamheden.				
g. Het zou goed zijn voor de partij als er meer partijleden zouden zijn zoals ik.				
h. Mensen zoals ik hebben werkelijk invloed op de politiek als ze zich er maar in verdiepen.				
i. Veel werk voor de partij van de gewone leden blijft onopgemerkt.				
j. De partijleiding besteedt te weinig aandacht aan mensen zoals ik.				

27)Hier volgen enkele politieke strijdpunten. U wordt gevraagd uw eigen mening en die van de grootste partijen aan te geven.

a)Als een arts het leven van een patiënt op diens verzoek beëindigt noemen we dat euthanasie. Sommige mensen en partijen vinden dat euthanasie verboden moet zijn. Andere vinden dat een arts altijd euthanasie mag toepassen als een patiënt daarom vraagt. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt.

Stel: zij die vinden dat euthanasie verboden moet zijn staan aan het begin van de lijn (bij cijfer 1) en zij die vinden dat de arts altijd euthanasie mag toepassen als de patiënt daarom vraagt staan aan het einde van de lijn (bij cijfer 7).

Waar zou u uzelf en de genoemde partijen plaatsen?

	<--- euthanasie verboden				euthanasie toegestaan --->		
eigen mening	1	2	3	4	5	6	7
mening PvdA	1	2	3	4	5	6	7
mening CDA	1	2	3	4	5	6	7
mening D66	1	2	3	4	5	6	7
mening VVD	1	2	3	4	5	6	7

b) Een ander probleem. Sommige mensen en partijen vinden dat de verschillen in inkomens in ons land groter moeten worden (bij cijfer 1). Andere vinden dat deze verschillen kleiner moeten worden (bij cijfer 7). Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die hier ergens tussen ligt. Waar zou u uzelf en de genoemde partijen plaatsen?

	<--- inkomensverschillen groter				inkomensverschillen kleiner --->		
	1	2	3	4	5	6	7
eigen mening							
mening PvdA							
mening CDA							
mening D66							
mening VVD							

c) In Nederland wordt verschillend gedacht over allochtonen en etnische minderheden. Sommigen vinden dat deze mensen in Nederland moeten kunnen leven met behoud van alle gewoonten van de eigen cultuur (bij cijfer 1). Anderen vinden dat zij zich, als zij in Nederland blijven, volledig moeten aanpassen aan de Nederlandse cultuur (bij cijfer 7). En natuurlijk zijn er mensen die een mening hebben die daar tussenin ligt. Waar zou u uzelf en de genoemde partijen plaatsen?

	<--- behoud alle gewoonten				volledig aanpassen --->		
	1	2	3	4	5	6	7
eigen mening							
mening PvdA							
mening CDA							
mening D66							
mening VVD							

d) De Europese eenwording is in volle gang. De landen van de Europese Unie hebben besloten om steeds nauwer met elkaar te gaan samenwerken. Niet iedereen denkt hierover hetzelfde. Sommigen vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan. Anderen vinden dat de Europese eenwording al te ver is gegaan. Stel dat de mensen en partijen die vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan aan het begin van de lijn staan (bij cijfer 1) en dat de mensen en partijen die vinden dat de eenwording al te ver is gegaan aan het einde van de lijn staan (bij cijfer 7). Waar zou u uzelf en de genoemde partijen plaatsen?

	<--- eenwording moet verder				eenwording is al te ver --->		
	1	2	3	4	5	6	7
eigen mening							
mening PvdA							
mening CDA							
mening D66							

mening VVD	1	2	3	4	5	6	7
------------	---	---	---	---	---	---	---

e) Sommige mensen en partijen vinden de sociale uitkeringen te hoog (bij cijfer 7). Andere vinden deze uitkeringen juist te laag (bij cijfer 1). En natuurlijk kan de mening hier tussen in liggen. Waar zou u uzelf en de partijen plaatsen?

	<--- uitkeringen te laag				uitkeringen te hoog --->		
	1	2	3	4	5	6	7
eigen mening	1	2	3	4	5	6	7
mening PvdA	1	2	3	4	5	6	7
mening CDA	1	2	3	4	5	6	7
mening D66	1	2	3	4	5	6	7
mening VVD	1	2	3	4	5	6	7

f) Kunt u aangeven hoe belangrijk u de zojuist genoemde politieke vraagstukken vindt? U kunt dat doen door een 1 te zetten achter het belangrijkste vraagstuk, een 2 achter het op een na belangrijkste, en zo verder.

- euthanasie op plaats ...
- inkomensverschillen op plaats ...
- minderhedenproblematiek op plaats ...
- Europese eenwording op plaats ...
- sociale uitkeringen op plaats ...
- weet niet/wil niet zeggen

28) Hier volgen vier zaken die je in de politiek zou kunnen nastreven:

- A. de orde in het land handhaven
- B. de politieke inspraak van de burgers vergroten
- C. prijsstijgingen tegengaan
- D. de vrijheid van meningsuiting beschermen

Als u daaruit zou moeten kiezen, welk doel lijkt u dan het meest wenselijk? Omcirkel de betreffende letter.

- Belangrijkste doel: A B C D
- En wat is het op een na belangrijkste doel? A B C D
- En daarna? A B C D

weet niet/wil niet zeggen

29) Van politieke opvattingen wordt vaak gezegd dat zij links of rechts zijn. Wanneer u denkt aan uw eigen opvattingen en die van enkele andere groepen mensen en partijen, waar zou u die dan op de onderstaande schaal plaatsen?

	<--- links					rechts --->				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
eigen positie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
positie kiezers de PvdA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
positie leden de PvdA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
positie leiding de PvdA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

positie de PvdA als geheel	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
positie CDA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
positie D66	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
positie VVD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

30a) Hoe ontevreden of tevreden bent u met de huidige regering?

- zeer ontevreden
- ontevreden
- ontevreden noch tevreden
- tevreden
- zeer tevreden
- weet niet/wil niet zeggen

30b) Hoe beoordeelt u het werk van uw partijgenoten in de Tweede Kamer? Welk rapportcijfer (tussen 1 en 10) zou u aan de fractie van de PvdA in de Tweede Kamer geven?

rapportcijfer: ...

- weet niet/wil niet zeggen

30c) Welke partijen zouden naar uw mening na de volgende Tweede-Kamerverkiezingen het best een coalitie kunnen vormen? Kruis de gewenste partijen aan.

- CDA
- D66
- GPV
- GroenLinks
- PvdA
- RPF
- SGP
- SP
- VVD
- weet niet/wil niet zeggen

En ten slotte nog een paar vragen over uzelf.

31) Wat is uw geslacht?

- man
- vrouw

32) In welk jaar bent u geboren?

in 19 ..

33a) Wat is momenteel uw burgerlijke staat?

33b) Is uw huidige partner lid van een politieke partij?

- nee ---> naar vraag 33d
- ja, lid van de PvdA ---> naar vraag 33d
- ja, lid van ..... ---> naar vraag 33d
- weet niet/wil niet zeggen ---> naar vraag 33d

33c) Was uw partner lid van een politieke partij?

- nee
- ja, lid van de PvdA
- ja, lid van .....
- weet niet/wil niet zeggen

33d) Hebt u de zorg over kinderen, en zo ja, hoeveel en in welke leeftijdsgroep(en)?

- nee
- ja, namelijk:
  - ... kind(eren) jonger dan 5 jaar
  - ... kind(eren) van 5 tot 10 jaar
  - ... kind(eren) van 10 tot 15 jaar
  - ... kind(eren) van 15 tot 20 jaar
  - ... kind(eren) van 20 jaar of ouder

34) Wat is de hoogste opleiding die u heeft gevolgd (of op dit moment nog volgt)?

- lagere school, basisschool
- lager beroepsonderwijs, huishoudschool, leao
- mulo, mavo
- havo, middelbaar beroepsonderwijs, 3-jarige hbs
- vwo, gymnasium, 5-jarige hbs
- hogeschool, universiteit
- anders, namelijk: .....
- weet niet/wil niet zeggen

35a) Welke krant of kranten leest u dagelijks of vrijwel dagelijks?

- .....
- .....
- .....
- ik lees geen krant

35b) Bent u lid van een omroepvereniging?

- nee
- ja, lid van .....
- weet niet/wil niet zeggen

35c) Bent u lid van een vakvereniging of een beroepsorganisatie?

- nee
- ja, lid van .....
- weet niet/wil niet zeggen

36a) Kunt u aangeven wat u momenteel doet of welke situatie op u van toepassing is? *Het gaat hierbij om uw hoofdactiviteit, dat wil zeggen de bezigheid waaraan u wekelijks de meeste tijd besteedt.*

- ik verricht betaald werk ---> naar vraag 36b
- ik heb betaald werk verricht, maar doe dat nu niet (meer) ---> naar vraag 36d
- ik heb nooit betaald werk verricht ---> naar vraag 36f
- weet niet/wil niet zeggen ---> naar vraag 37a

36b) U verricht betaald werk, en u bent werkzaam:

- in overheidsdienst
- elders is loondienst
- zelfstandig werkzaam
- anders, namelijk: .....
- weet niet/wil niet zeggen

36c) Wat is uw huidige beroep of functie?

Na beantwoording van deze vraag ---> **naar vraag 37a**

- .....
- .....
- weet niet/wil niet zeggen

36d) U heeft betaald werk verricht, maar dat is momenteel niet (meer) het geval. Dat is:

- vanwege arbeidsongeschiktheid of blijvende invaliditeit
- vanwege werkloosheid
- vanwege pensioen of rentenieren
- vanwege huishoudelijk werk
- anders, namelijk: .....
- weet niet/wil niet zeggen

36e) Wat was uw toenmalige beroep of functie?

Na beantwoording van deze vraag ---> **naar vraag 37a**

- .....
- .....
- weet niet/wil niet zeggen

36f) U heeft nooit betaald werk verricht. Dat is:

- vanwege arbeidsongeschiktheid of blijvende invaliditeit
- vanwege werkloosheid
- vanwege studie of opleiding
- vanwege huishoudelijk werk
- anders, namelijk: .....
- weet niet/wil niet zeggen

37a) Rekent u zich tot een bepaalde godsdienst of levensbeschouwelijke groepering, en zo ja, welke?

- nee
- Rooms-katholiek
- Nederlands Hervormd
- Gereformeerd
- anders, namelijk: .....
- weet niet/wil niet zeggen

37b) Hoe vaak gaat u naar godsdienstige bijeenkomsten of kerkdiensten?

- elke week of vaker
- enkele keren per maand
- enkele keren per jaar
- (praktisch) nooit
- weet niet/wil niet zeggen

37c) Bent u opgegroeid in een bepaalde godsdienst of levensbeschouwelijke groepering, en zo ja, welke?

- nee
- Rooms-katholiek
- Nederlands Hervormd
- Gereformeerd
- anders, namelijk: .....
- weet niet (meer)/wil niet zeggen

38) Er wordt weleens gesproken over het bestaan van verschillende sociale groepen of klassen. Als u uzelf tot een klasse zou moeten rekenen, welke is dat dan?

- hogere klasse
- hogere middenklasse
- gewone middenklasse
- hogere arbeidersklasse
- gewone arbeidersklasse
- weet niet/wil niet zeggen

39) Wat is uw woonplaats?

.....

40) Datum invullen vragenlijst: ... - ... - 1999

In de begeleidende brief is al aangegeven dat, als blijk van dank voor de medewerking, voor elke teruggestuurde vragenlijst een bescheiden bedrag naar een goed doel zal worden overgemaakt. Naar welke organisatie zou de door u verdiende bijdrage dienen te worden overgemaakt?

- Amnesty International
- Jantje Beton - Nationaal Jeugd Fonds
- Stichting Cliniclowns
- Stichting Kinderpostzegels Nederland
- Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
- Stichting Natuur en Milieu

Heeft u nog op- of aanmerkingen over deze vragenlijst of over andere voor ons onderzoek relevante onderwerpen?

HARTELIJK DANK VOOR HET INVULLEN VAN DE VRAGENLIJST!

U kunt de vragenlijst terugsturen via de bijgevoegde enveloppe. U hoeft daar geen postzegel op te doen.